

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2020. július 28.

Az Európai Számvevőszék a migránsok harmadik országokba való visszatérését és visszafogadását vizsgálja

Az Unió elhagyására kötelezett irreguláris migránsok kevesebb mint 40%-a tér vissza hazájába vagy egy harmadik országba. Az Európai Számvevőszék ellenőrzést indított az irreguláris migránsok visszafogadása terén harmadik országokkal folytatott uniós együttműködés vizsgálatára. A számvevők felmérik, hogy az Európai Bizottság által 2015 után hozott intézkedések nyomán javult-e az együttműködés egyes kiemelt harmadik országokkal.

2008 óta minden évben átlagosan félmillió külföldit köteleznek arra, hogy hagyja el az Európai Uniót, mert szabálytalanul lépett be a területére vagy tartózkodik ott. Ezeknek azonban csak 38%-a tér vissza származási országába vagy abba az országba, ahonnan az Unióba utazott. Az Európán kívülre irányuló visszatérések esetében ez az arány még a 30%-ot sem éri el. A számvevők szerint a visszatérések alacsony arányának egyik okát a migránsok származási országaival való együttműködés nehézségei jelentik.

„Az Unió és tagállamai számára sürgető kérdés a migráció lehető legjobb kezelése – nyilatkozta Leo Brincat, az ellenőrzést vezető számvevőszéki tag. – Az Unió külső ellenőréként a közelmúltban több szempontból is megvizsgáltuk a migránsok menekültstátuszára és az Unión belüli áthelyezésére irányuló intézkedéseket. Most a harmadik országokba való visszatérésüket és visszafogadásukat vesszük alaposabban górcső alá.”

2015-ben a Bizottság közzétette a visszaküldésre vonatkozó uniós cselekvési tervet, amelyben felismerte: a visszaküldési rendszer sikeres működéséhez elengedhetetlen, hogy a harmadik országokkal fenntartott kapcsolatokban elsőbbséget élvezzen az irreguláris migránsok visszafogadásának kérdése. 2016-ban bevezette a migrációs partnerségi keretet, hogy – többek között a vízumpolitika, a fejlesztési támogatás és a diplomáciai szerepvállalás révén – elősegítse a megcélzott kiemelt származási és tranzitországokkal való jobb együttműködést. 2017-ben elkészítette a visszaküldésre vonatkozó cselekvési terv aktualizált változatát, amelyben

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által közzétett ellenőrzési előzetesről. Az előzetes teljes szövege a www.eca.europa.eu címen tölthető le angol nyelven.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

ajánlásokat fogalmazott meg arra vonatkozóan, miként lehetne eredményesebbé tenni a harmadik országokba való visszafogadást.

A visszafogadási kötelezettségek végrehajtásának megkönnyítése érdekében az Unió 18 jogilag kötelező erejű visszafogadási megállapodást kötött harmadik országokkal. Egyes harmadik országok azonban – főként belpolitikai megfontolások miatt – vonakodhatnak a tárgyalásoktól, mivel ezek a megállapodások ellenséges reakciókat válthatnak ki a lakosság körében. A Bizottság ezért 2016 óta arra összpontosít, hogy gyakorlati együttműködési formákat alakítson ki ezekkel az országokkal, és számos jogilag nem kötelező erejű megállapodást vezetett be a visszatérésre és a visszafogadásra vonatkozóan, amelyeket azonban sok kritika ért a demokratikus és az igazságügyi elszámoltathatóság tekintetében.

A számvevők felméri, milyen eredményeket ért el az Unió 2015 óta az irreguláris migránsok harmadik országokba való visszafogadására vonatkozó keret kidolgozása terén, és hogy azt a kiemelt harmadik országok tekintetében hathatósan átültették-e a gyakorlatba. Megvizsgálják az uniós visszafogadási megállapodásokra és rendelkezésekre vonatkozó tárgyalási folyamatot, a kiemelt országok azonosításának módját, a visszafogadási együttműködés javítása érdekében a harmadik országoknak nyújtott bizottsági támogatást és ösztönzőket, valamint a bevált gyakorlatok megosztását.

Jelenleg nem áll rendelkezésre világos áttekintés a harmadik országokkal a migránsok visszafogadása terén folytatott együttműködés uniós finanszírozásáról. A számvevők ennek ellenére mintegy 60 olyan projektet azonosítottak (összesen 641 millió euró értékben), amelyek az irreguláris migránsok visszafogadásához és visszailleszkedéséhez kapcsolódnak. Az ellenőrzés azzal a tíz származási országgal folytatott visszafogadási együttműködést helyezi a középpontba, amelyek esetében a legnagyobb a vissza nem tért irreguláris migránsok száma (Szíriát nem számítva), és értékeli az ezen országokban az irreguláris migránsok visszafogadását és visszailleszkedését célzó 20 uniós projekt teljesítményét is.

A szerkesztők figyelmébe

A „visszatérés” az a folyamat, amely során egy nem uniós állampolgár – akár a kötelezettség önkéntes teljesítése révén, akár kényszerítés eredményeképpen – visszatér származási vagy tranzitorszámba, vagy bármely választása szerinti olyan nem uniós országba, amely befogadja. A nemzetközi jog értelmében minden ország köteles visszafogadni saját állampolgárait. A visszafogadással kapcsolatos együttműködés – amely az Unió harmadik országokkal folytatott politikai párbeszédének szerves részét képezi – a Bizottság, az Európai Külügyi Szolgálat és a tagállamok által harmadik országokkal kialakított egyedi együttműködési kereteken keresztül valósul meg. Az Európai Unió és az afrikai, karibi és csendes-óceáni országok közötti Cotonoui Megállapodás, valamint a harmadik országokkal kötött egyéb uniós megállapodások kötelezik az aláíró országokat, hogy a tagállamok kérésére további formalitások nélkül visszafogadják az Unió területén illegálisan tartózkodó, majd onnan kiutasított állampolgáraikat. Mind az Európai Parlament, mind a Tanács hangsúlyozta, hogy hatékonyabbá és eredményesebbé kell tenni az irreguláris migránsok visszaküldését és visszafogadását.

A mai napon a Számvevőszék ellenőrzési előzetest tett közzé a migránsok visszatérésére irányuló politikáról és a harmadik országokkal a visszafogadás terén folytatott együttműködésről. Az ellenőrzési előzetesek a folyamatban lévő ellenőrzésekről közölnek információkat, céljuk a vizsgált szakpolitika, illetve programok iránt érdeklődők tájékoztatása. Az ellenőrzési előzetes

teljes szövege az eca.europa.eu címen tölthető le angol nyelven. A jelentés várhatóan 2021 nyarán fog megjelenni.

Az elmúlt években a Számvevőszék számos jelentést tett közzé a migrációval kapcsolatos témákról, például [a görögországi és olaszországi migrációkezelésről](#), [a határellenőrzésről](#), [az Afrika számára létrehozott uniós szükséghelyzeti alapról](#), [a törökországi menekülteket támogató eszközről](#), [a migrációs hotspotokról](#) és [a külső migrációról](#). A COVID-19 világjárvány kapcsán hozott számvevőszéki intézkedésekről [itt](#) találhat tájékoztatást.

Az előzetessel kapcsolatban a sajtó rendelkezésére áll:

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45510 / M: (+352) 621 552 224